

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ తృతీయోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యం

॥ తృతీయోఽధ్యాయః ॥

నారద ఉవాచ

జ్ఞానయజ్ఞం కరిష్యామి శుకశాస్త్రకథోజ్జ్వలం ।
భక్తిజ్ఞానవిరాగాణాం స్థాపనార్థం ప్రయత్నతః ॥ 3.1 ॥

కుత్ర కార్యో మయా యజ్ఞః స్థలం తద్వాచ్యతామిహ ।
మహిమా శుకశాస్త్రస్య వక్తవ్యో వేదపారగైః ॥ 3.2 ॥

కియద్భిర్ద్రివసైః శ్రావ్యా శ్రీమద్భాగవతీ కథా ।
కో విధిస్తత్ర కర్తవ్యో మమేదం బ్రువతామితః ॥ 3.3 ॥

కుమారా ఉచుః

శృణు నారద వక్ష్యామో వినమ్రాయ వివేకినే ।
గంగాద్వారసమీపే తు తటమానందనామకం ॥ 3.4 ॥

నానాఋషిగణైర్జుష్టం దేవసిద్ధనిషేవితం ।
నానాతరులతాకీర్ణం నవకోమలవాలుకం ॥ 3.5 ॥

రమ్యమేకాంతదేశస్థం హేమపద్మసుసౌరభం ।
యత్సమీపస్థజీవానాం వైరం చేతసి న స్థితం ॥ 3.6 ॥

జ్ఞానయజ్ఞస్త్వయా తత్ర కర్తవ్యో హ్యప్రయత్నతః ।
అపూర్వరసరూపా చ కథా తత్ర భవిష్యతి ॥ 3.7 ॥

పురఃస్థం నిర్బలం చైవ జరాజీర్ణకలేవరం |
తద్ద్యయం చ పురస్కృత్య భక్తిస్తత్రాగమిష్యతి || 3.8 ||

యత్ర భాగవతీ వార్తా తత్ర భక్త్యాదికం వ్రజేత్ |
కథాశబ్దం సమాకర్ణ్య తత్త్రికం తరుణాయతే || 3.9 ||

సూత ఉవాచ

ఏవముక్త్యా కుమారాస్తే నారదేన సమం తతః |
గంగాతటం సమాజగ్ముః కథాపానాయ సత్వరాః || 3.10 ||

యదా యాతాస్తటం తే తు తదా కోలాహలోఽప్యభూత్ |
భూర్లోకే దేవలోకే చ బ్రహ్మలోకే తద్దైవ చ || 3.11 ||

శ్రీభాగవతపీయూషపానాయ రసలంపటాః |
ధావంతోఽప్యాయయుః సర్వే ప్రథమం యే చ వైష్ణవాః || 3.12 ||

భృగుర్వసిష్ఠశ్చవనశ్చ గౌతమో
మేధాతిథిర్దేవలదేవరాతౌ |
రామస్తథా గాధిసుతశ్చ శాకలో
మృకండుపుత్రాత్రిజపిప్పలాదాః || 3.13 ||

యోగేశ్వరౌ వ్యాసపరాశరౌ చ
ఛాయాశుకో జాజలిజహ్నుముఖ్యాః |
సర్వేఽప్యమీ మునిగణాః సహపుత్రశిష్యాః
స్వస్తీభిరాయయురతిప్రణయేన యుక్తాః || 3.14 ||

వేదాంతాని చ వేదాశ్చ మంత్రాస్తంత్రాః సమూర్తయః |
దశసప్తపురాణాని షట్కాస్తాణి తథాఽఽయయుః || 3.15 ||

గంగాద్యాః సరితస్తత్ర పుష్కరాదిసరాంసి చ |
క్షేత్రాణి చ దిశః సర్వా దండకాదివనాని చ || 3.16 ||

నగాదయో యయుస్తత్ర దేవగంధర్వదానవాః |
గురుత్వాత్తత్ర నాయాతాన్భృగుః సంబోధ్య చానయత్ || 3.17 ||

దీక్షితా నారదేనాథ దత్తమాసనముత్తమం |
కుమారా వందితాః సర్వైర్నిషేదుః కృష్ణతత్పరాః || 3.18 ||

వైష్ణవాశ్చ విరక్తాశ్చ న్యాసినో బ్రహ్మచారిణః |
ముఖభాగే స్థితాస్తే చ తదగ్రే నారదః స్థితః || 3.19 ||

ఏకభాగే ఋషిగణాస్తదన్యత్ర దివౌకసః |
వేదోపనిషదోఽన్యత్ర తీర్థాన్యత్ర స్త్రియోఽన్యతః || 3.20 ||

జయశబ్దో నమఃశబ్దః శంఖశబ్దస్తథైవ చ |
చూర్ణలాజాప్రసూనానాం నిక్షేపః సుమహానభూత్ || 3.21 ||

విమానాని సమారుహ్యా కియంతో దేవనాయకాః |
కల్పవృక్షప్రసూనైస్తాన్ సర్వాంస్తత్ర సమాకిరన్ || 3.22 ||

సూత ఉవాచ
ఏవం తేష్వేకచిత్తేషు శ్రీమద్భాగవతస్య చ |
మాహాత్మ్యమూచిరే స్పష్టం నారదాయ మహాత్మనే || 3.23 ||

కుమారా ఊచుః
అథ తే వర్ణ్యతేఽస్మాభిర్మహిమా శుకశాస్త్రజః |
యస్య శ్రవణమాత్రేణ ముక్తిః కరతలే స్థితా || 3.24 ||

సదా సేవ్యా సదా సేవ్యా శ్రీమద్భాగవతీ కథా |
యస్యాః శ్రవణమాత్రేణ హరిశ్చిత్తం సమాశ్రయేత్ || 3.25 ||

గ్రంథోఽష్టాదశసాహస్రో ద్వాదశస్కంధసమ్మితః |
పరీక్షిచ్ఛుకసంవాదః శృణు భాగవతం చ తత్ || 3.26 ||

తావత్సంసారచక్రేఽస్మిన్ భ్రమతేఽజ్ఞానతః పుమాన్ |
యావత్కర్ణగతా నాస్తి శుకశాస్త్రకథా క్షణం || 3.27 ||

కిం శ్రుతైర్బహుభిః శాస్త్రైః పురాణైశ్చ భ్రమావహైః |
ఏకం భాగవతం శాస్త్రం ముక్తిదానేన గర్జతి || 3.28 ||

కథా భాగవతస్యాపి నిత్యం భవతి యద్భూహి |
తద్భూహం తీర్థరూపం హి వసతాం పాపనాశనం || 3.29 ||

అశ్వమేధసహస్రాణి వాజపేయశతాని చ |
శుకశాస్త్రకథాయాశ్చ కలాం నార్హంతి షోడశీం || 3.30 ||

తావత్పాపాని దేహేఽస్మిన్నివసంతి తపోధనాః |
యావన్న శ్రూయతే సమ్యక్ శ్రీమద్భాగవతం నరైః || 3.31 ||

న గంగా న గయా కాశీ పుష్కరం న ప్రయాగకం |
శుకశాస్త్రకథాయాశ్చ ఫలేన సమతాం నయేత్ || 3.32 ||

శ్లోకార్థం శ్లోకపాదం వా నిత్యం భాగవతోద్భవం |
పఠస్వ స్వముఖేనైవ యదీచ్ఛసి పరాం గతిం || 3.33 ||

వేదాదిర్వేదమాతా చ పౌరుషం సూక్తమేవ చ |
త్రయీ భాగవతం చైవ ద్వాదశాక్షర ఏవ చ || 3.34 ||

ద్వాదశాత్మా ప్రయాగశ్చ కాలః సంవత్సరాత్మకః |
బ్రాహ్మణాశ్చాగ్నిహోత్రం చ సురభిర్ద్వాదశీ తథా || 3.35 ||

తులసీ చ వసంతశ్చ పురుషోత్తమ ఏవ చ |
ఏతేషాం తత్త్వతః ప్రాజ్ఞైర్న పృథగ్భావ ఇష్యతే || 3.36 ||

యశ్చ భాగవతం శాస్త్రం వాచయేదర్థతోఽనిశం |
జన్మకోటికృతం పాపం నశ్యతే నాత్ర సంశయః || 3.37 ||

శ్లోకార్థం శ్లోకపాదం వా పఠేద్భాగవతం చ యః |
నిత్యం పుణ్యమవాప్నోతి రాజసూయాశ్వమేధయోః || 3.38 ||

ఉక్తం భాగవతం నిత్యం కృతం చ హరిచింతనం |
తులసీపోషణం చైవ ధేనూనాం సేవనం సమం || 3.39 ||

అంతకాలే తు యేనైవ శ్రూయతే శుకశాస్త్రవాక్ |
ప్రీత్యా తస్యైవ వైకుంఠం గోవిందోఽపి ప్రయచ్ఛతి || 3.40 ||

హేమసింహయుతం చైతద్వైష్ణవాయ దదాతి చ |
కృష్ణేన సహ సాయుజ్యం స పుమాన్ లభతే ధ్రువం || 3.41 ||

ఆజన్మమాత్రమపి యేన శరేణ కించి -
చ్చిత్తం విధాయ శుకశాస్త్రకథా న పీతా |
చాండాలవచ్చ ఖరవద్భత తేన నీతం
మిథ్యా స్వజన్మ జననీజనిదుఃఖభాజా || 3.42 ||

జీవచ్ఛవో నిగదితః స తు పాపకర్మా
యేన శ్రుతం శుకకథావచనం న కించిత్ |
ధిక్ తం నరం పశుసమం భువి భారరూపం
ఏవం వదంతి దివి దేవసమాజముఖ్యాః || 3.43 ||

దుర్లభైవ కథా లోకే శ్రీమద్భాగవతోద్భవా |
కోటిజన్మసముత్థేన పుణ్యేనైవ తు లభ్యతే || 3.44 ||

తేన యోగనిధే ధీమన్ శ్రోతవ్యా సా ప్రయత్నతః |
దినానాం నియమో నాస్తి సర్వదా శ్రవణం మతం || 3.45 ||

సత్యేన బ్రహ్మచర్యేణ సర్వదా శ్రవణం మతం |
అశక్యత్వాత్కలౌ బోధ్యో విశేషోఽత్ర శుకాజ్ఞయా || 3.46 ||

మనోవృత్తిజయశ్చైవ నియమాచరణం తథా |
దీక్షాం కర్తుమశక్యత్వాత్సప్తాహశ్రవణం మతం || 3.47 ||

శ్రద్ధాతః శ్రవణే నిత్యం మాఘే తావద్ధి యత్ఫలం |
తత్ఫలం శుకదేవేన సప్తాహశ్రవణే కృతం || 3.48 ||

మనసశ్చాజయాద్రోగాత్పుంసాం చైవాయుషః క్షయాత్ |
కలేర్దోషబహుత్వాచ్చ సప్తాహశ్రవణం మతం || 3.49 ||

యత్ఫలం నాస్తి తపసా న యోగేన సమాధినా |
అనాయాసేన తత్సర్వం సప్తాహశ్రవణే లభేత్ || 3.50 ||

యజ్ఞాధర్జతి సప్తాహః సప్తాహో గర్జతి వ్రతాత్ |
తపసో గర్జతి ప్రోచ్చైస్తీర్థాన్నిత్యం హి గర్జతి || 3.51 ||

యోగాధర్జతి సప్తాహో ధ్యానాజ్ఞానాచ్చ గర్జతి |
కిం బ్రూమో గర్జనం తస్య రే రే గర్జతి గర్జతి || 3.52 ||

శౌనక ఉవాచ

సాశ్చర్యమేతత్కథితం కథానకం
జ్ఞానాదిధర్మాన్ విగణయ్య సాంప్రతం |
నిఃశ్రేయసే భాగవతం పురాణం
జాతం కుతో యోగవిదాదిసూచకం || 3.53 ||

సూత ఉవాచ

యదా కృష్ణో ధరాం త్వక్త్వా స్వపదం గంతుముద్యతః |
ఏకాదశం పరిశ్రుత్యాప్యృద్ధవో వాక్యమబ్రవీత్ || 3.54 ||

ఉద్ధవ ఉవాచ

త్వం తు యాస్యసి గోవింద భక్తకార్యం విధాయ చ |
మచ్ఛిత్తే మహతీ చింతా తాం శ్రుత్వా సుఖమావహా || 3.55 ||

ఆగతోఽయం కలిర్హ్నిరో భవిష్యంతి పునః ఖలాః |
తత్సంగేనైవ సంతోఽపి గమిష్యంతు్యగ్రతాం యదా || 3.56 ||

తదా భారవతీ భూమిర్గోరూపేయం కమాశ్రయేత్ |
అన్యో న దృశ్యతే త్రాతా త్వత్తః కమలలోచన || 3.57 ||

అతః సత్సు దయాం కృత్వా భక్తవత్సల మా వ్రజ |
భక్తార్థం సగుణో జాతో నిరాకారోఽపి చిన్మయః || 3.58 ||

త్వద్వియోగేన తే భక్తాః కథం స్థాస్యంతి భూతలే |
నిర్గుణోపాసనే కష్టమతః కించిద్విచారయ || 3.59 ||

ఇత్యుద్ధవవచః శ్రుత్వా ప్రభాసేఽచింతయద్ధరిః |
భక్తావలంబనార్థాయ కిం విధేయం మయేతి చ || 3.60 ||

స్వకీయం యద్భవేత్తేజస్తచ్చ భాగవతేఽదధాత్ |
తిరోధాయ ప్రవిష్టోఽయం శ్రీమద్భాగవతార్ణవం || 3.61 ||

తేనేయం వాఙ్మయా మూర్తిః ప్రత్యక్షా వర్తతే హరేః |
సేవనాచ్చవణాత్పారాద్ధర్మనాత్పాపనాశినీ || 3.62 ||

సప్తాహశ్రవణం తేన సర్వేభ్యోఽప్యధికం కృతం |
సాధనాని తిరస్కృత్య కలౌ ధర్మోఽయమీరితః || 3.63 ||

దుఃఖదారిద్ర్యదౌర్భాగ్యపాపప్రక్షాలనాయ చ |
కామక్రోధజయార్థం హి కలౌ ధర్మోఽయమీరితః || 3.64 ||

అన్యథా వైష్ణవీ మాయా దేవైరపి సుదుస్త్వజా |
కథం త్యాజ్యా భవేత్పుంభిః సప్తాహోఽతః ప్రకీర్తితః || 3.65 ||

సూత ఉవాచ

ఏవం నగాహశ్రవణోరుధర్మే
ప్రకాశ్యమానే ఋషిభిః సభాయాం |
ఆశ్చర్యమేకం సమభూతదానీం
తదుచ్యతే సంశృణు శౌనక త్వం || 3.66 ||

భక్తిః సుతౌ తౌ తరుణౌ గృహీత్వా
ప్రేమైకరూపా సహసాఽఽవిరాసీత్ |
శ్రీకృష్ణ గోవింద హరే మురారే
నాథేతి నామాని ముహుర్వదంతీ || 3.67 ||

తాం చాగతాం భాగవతార్థభూషాం
సుచారువేషాం దదృశుః సదస్యాః |
కథం ప్రవిష్టా కథమాగతేయం
మధ్యే మునీనామితి తర్కయంతః || 3.68 ||

ఊచుః కుమారా వచనం తదానీం
కథార్థతో నిష్పృతితాధునేయం |
ఏవం గిరః సా ససుతా నిశమ్య
సనత్కుమారం నిజగాద నమ్రా || 3.69 ||

భక్తిరువాచ

భవద్భిరద్యైవ కృతాస్మి పుష్టా

కలిప్రణష్టాపి కథారసేన |
 క్వాహం తు తిష్ఠామ్యధునా బ్రువంతు
 బ్రాహ్మ ఇదం తాం గిరమూచిరే తే || 3.70 ||

భక్తేషు గోవిందసరూపకర్త్రీ
 ప్రేమైకధర్త్రీ భవరోగహంత్రీ |
 సా త్వం చ తిష్ఠస్వ సుధైర్యసంశ్రయా
 నిరంతరం వైష్ణవమానసాని || 3.71 ||

తతోఽపి దోషాః కలిజా ఇమే త్వాం
 ద్రష్టుం న శక్తాః ప్రభవోఽపి లోకే |
 ఏవం తదాజ్ఞావసరేఽపి భక్తి -
 స్తదా నిషణ్ణా హరిదాసచిత్తే || 3.72 ||

సకలభువనమధ్యే నిర్ధనాస్తేఽపి ధన్యా
 నివసతి హృది యేషాం శ్రీహరేర్భక్తిరేకా |
 హరిరపి నిజలోకం సర్వథాతో విహాయ
 ప్రవిశతి హృది తేషాం భక్తిసూత్రోపనధః || 3.73 ||

బ్రూమోఽద్య తే కిమధికం మహిమానమేవం
 బ్రహ్మాత్మకస్య భువి భాగవతాభిధస్య |
 యత్సంశ్రయాన్నిగదితే లభతే సువక్తా
 శ్రోతాపి కృష్ణసమతామలమన్యధరైః || 3.74 ||

|| ఇతి శ్రీపద్మపురాణే ఉత్తరఖండే శ్రీమద్భాగవతమాహాత్మ్యే
 భక్తికష్టనివర్తనం నామ తృతీయోఽధ్యాయః ||